

SPACEROWNIK WIŚNICKO-LIPNICKI

TO WŁAŚNIE TY MOŻESZ ZOSTAĆ ODKRYWCĄ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH.

JEŚLI TYLKO POSIADASZ:

- MINIMUM OCHOTY (WZROST GWARANTOWANY W TRAKCIE REALIZACJI),
- ODROBINĘ ZAANGAŻOWANIA,
- SZCZYPTE MIŁOŚCI DO PRZYRODY,
- LUBISZ WYCIECZKI I PRZYGODY

TO WYZWANIE JEST WŁAŚNIE DLA CIEBIE!

JAK ZOSTAĆ ODKRYWCĄ
PARKU KRAJOBRAZOWEGO?

1. Korzystając ze strony internetowej Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego, mapy i przewodnika po Parku Krajobrazowym zaczerpnij trochę informacji i zaplanuj wycieczkę do Wiśnicko-Lipnickiego Parku Krajobrazowego.
2. Zapakuj do plecaka niezbędne na wycieczkę akcesoria (Spacerownik, coś do pisania i kolorowania, mapę parku, aparat fotograficzny itp.).
3. Podczas wycieczki wypełniaj Spacerownik, tworząc własne, krótkie relacje z pobytu w wybranych przez Ciebie miejscach. Niech to będzie Twój autorski Spacerownik.
4. Po wypełnieniu Spacerownika skontaktuj się z nami – przyjdź do siedziby Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego – Oddziału w Tarnowie. Pokaż nam swój Spacerownik i odbierz odznakę Odkrywcy Wiśnicko-Lipnickiego Parku Krajobrazowego.

JAK ZOSTAĆ ODKRYWCĄ
PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
MAŁOPOLSKI?

▶ Aby otrzymać odznakę Odkrywcy Parków Krajobrazowych Małopolski zebraj co najmniej 8 odznak Odkrywcy poszczególnych Parków Krajobrazowych i pokaż je wraz z wypełnionymi Spacerownikami w dowolnym oddziale Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego.

ODKRYWCY
PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH

Twoje zdjęcie lub portret

Imię i nazwisko

miejsowość

wiek

Przyrodniczy savoir-vivre

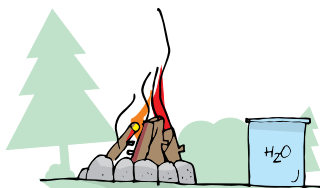
Jak można zwiedzać Park Krajobrazowy?

Rowerem, konno i samochodem można poruszać się po wyznaczonych trasach, a pieszo dotrzesz wszędzie.

ŚMIECI WYRZUCAMY DO KOSZA
ALBO ZABIERAMY ZE SOBĄ.

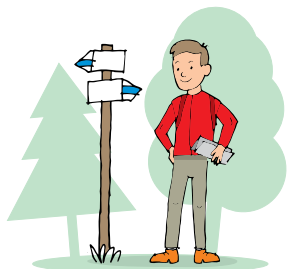
OGNIŚKO PALIMY TYLKO W WYZNACZONYM
MIEJSCU. MAMY POD RĘKĄ WODĘ DO
JEGO ZGASZENIA.

OGLĄDAMY ROŚLINY, ZWIERZĘTA
I GRZYBY. PODZIWIAMY WIDOKI.

SŁUCHAMY ODGŁOSÓW NATURY.

PORUSZAMY SIĘ TYLKO PO
WYZNACZONYCH ŚCIEŻKACH
I SZLAKACH.

SZANUJEMY WSZYSTKIE ISTOTY
ŻYWE. KAŻDE ZWIERZĘ, ROŚLINA,
CZY GRZYB MA SWOJE MIEJSCE
W PRZYRODZIE.

- Ruszaj w teren! Odwiedź jedną z atrakcji na terenie Parku i podziel się swoimi wrażeniami.

Nazwa ścieżki, szlaku, muzeum, kościoła itp.

.....

data .....

byłem tu z .....

Pogoda (zaznacz symbol)

Tutaj potwierdź
swój pobyt.
Może to być:
bilet, paragon, zdjęcie.

W tym miejscu możesz przykleić swoje
własne skarby z wycieczki.

Nie taki zamek straszny

Zamek Kmitów i Lubomirskich z XIV w. i fortyfikacje z XVII w.

Zamek rycerski wzniesiony z kamienia góruje na zalesionym wzgórzu, nad rzeką Leksandrówką.

Zbudowany na planie czworoboku, z wewnętrznym dziedzińcem. Na początku posiadał mur obronny.

Zamek ma ciekawy nieregularny kształt, który zawdzięcza pięciu wieżom. Od 1615 r. całość otoczono fortyfikacjami na planie pięcioboku z bastionami w narożach.

Uwaga!

...na zamku pojawia się kobieca postać. Błąka się po komnatach i dziedzińcu, szepcząc coś i zawołując żałośnie. Podobno to duch Barbary Radziwiłłówny, małżonki króla Zygmunta Augusta, wyklinający swojego zabójcę.

Podanie przypisuje otrucie Barbary Radziwiłłówny Piotrowi Kmicie, który gościł królewską parę na wiśnickim zamku. Kmita był bowiem stronnikiem królowej Bony, a ta nie akceptowała potajemnego małżeństwa swego syna z Barbarą i wręcz jej nie znosiła. W Wiśniczu podano jej jakoby silną, ale wolno działającą truciznę, tak iż wkrótce zmarła w męczarniach.

- Wykreśl wszystkie nazwy części zamku. Pozostałe litery czytane po kolei poziomymi rzędami utworzą hasło.

M	U	R	Z	A	M	E
K	W	I	E	Ż	A	Z
A	M	I	E	S	Z	K
U	J	Ą	B	A	S	T
I	O	N	N	I	E	T
O	P	E	R	Z	E	B
A	S	Z	T	A	I	S
K	A	R	B	I	E	C
Z	I	M	U	J	Ą	F
O	R	T	Y	F	I	K
A	C	J	E	W	D	Z
I	E	D	Z	I	N	I
E	C	P	O	D	Z	I
E	M	I	A	C	H	

Data:

Z kim byłam/byłem:

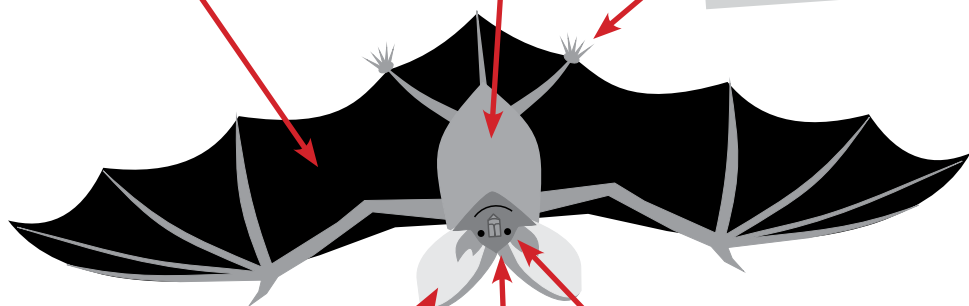
RĘKOSKRZYDŁE

Poznaj bliżej podkowca małego, nietoperza zamieszkującego podziemia i strych zamku w Nowym Wiśniczu!

Rękoskrzydłe? Skrzydła nietoperza mają podobną budowę do naszych dłoni. Pomiędzy poszczególnymi palcami znajduje się skóra. Dzięki takim skrzydłom nietoperz może latać!

Tulów nietoperza pokrywa gęsta sierść, a nie pióra. Nic dziwnego, jest przecież ssakiem!

Pazurki służą do przyczepienia się do stropów i zwisania głową w dół!

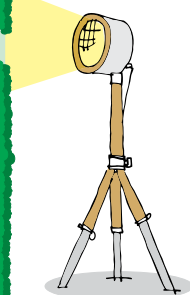
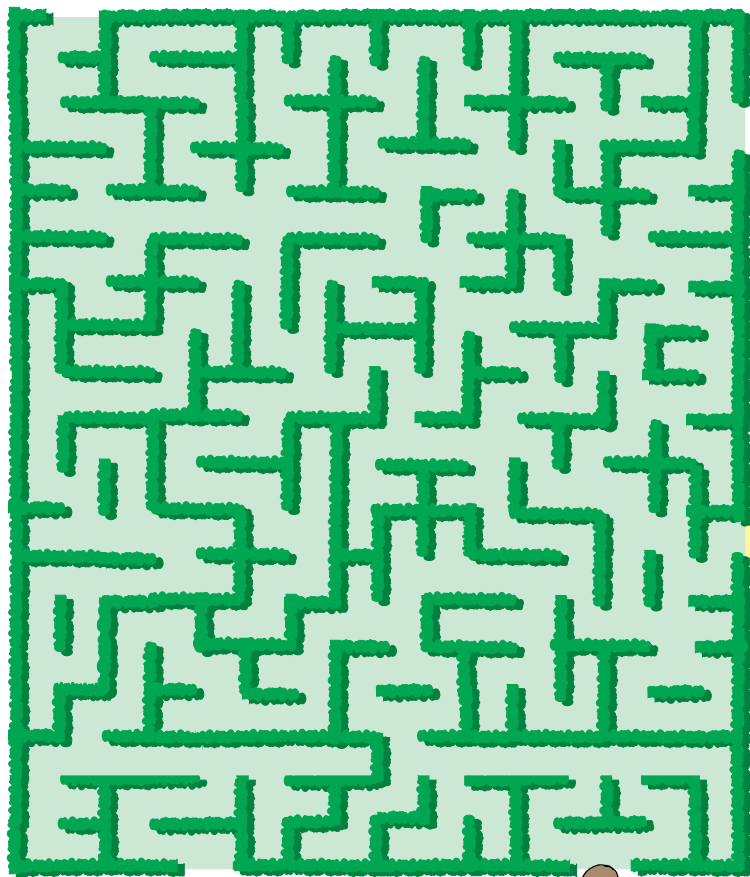
Słuch pomaga tym zwierzętom orientować się w przestrzeni wykrywać zdobycz oraz komunikować się między sobą! Zjawisko to nazywamy echolokacją.

Nietoperze, wbrew pozorom całkiem dobrze widzą.

Pyszczyk w kształcie podkowy jest charakterystyczny dla podkowca małego. Nie trzeba bać się jego zębów! Polskie nietoperze żywią się owadami!

- Pomóż podkowcowi małemu trafić na żerowisko (miejsce, gdzie czeka na niego positek). Unikajcie czyhających po drodze niebezpieczeństw!

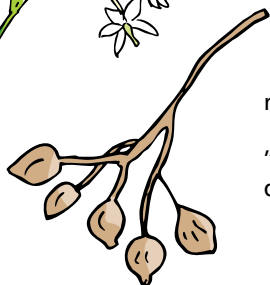
U nas jest lipa!

Nazwa Lipnica prawdopodobnie wywodzi się od lip rosnących dawniej na terenie Parku.

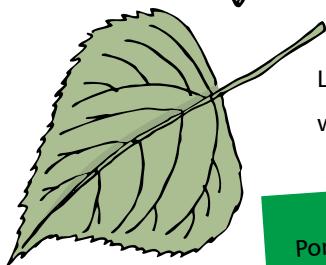
Lipa ma cenne, miękkie i łatwe w obróbce drewno, będące wdzięcznym materiałem dla rzeźbiarzy oraz służące do wyrobu instrumentów muzycznych.

Napar z kwiatów lipy działa leczniczo obniżając gorączkę, łagodząc kaszel i uspokajając.

W gminie Lipnica Murowana tradycyjnymi wyrobami są miód lipowy oraz herbata z kwiatów lipy „Lipnicka lipina” (która została wpisana na Listę Produktów Tradycyjnych).

Lipa jest długowiecznym drzewem. Na terenie Parku wiele lip uznanych jest za pomniki przyrody.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej.

Mogą to być źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe, jaskinie, krzewy oraz drzewa, odznaczające się wyjątkowymi cechami, np. okazałymi rozmiarami.

Lipa o obwodzie pnia ponad 300 cm może być uznana za pomnik przyrody, który oznaczany jest zwykle prostokątną tablicą koloru zielonego.

- Odszukaj lipę rosnącą na terenie Parku i zmierz obwód jej pnia na wysokości 130 cm.

Dworskie życie

Polski dwór szlachecki to wiejski dom mieszkalny szlachty polskiej. Dwory były najczęściej parterowe, lecz ich wielkość i wystrój zależały od zamożności właściciela. Najstarsze dwory budowano z drewna, na podmurówce z kamienia lub cegły, a dach kryto gontem. Z biegiem czasu dwory budowano w nieco inny sposób: całe murowane, tynkowane i bielone, z dachem krytym czerwoną dachówką. Do dworu wchodziło się zazwyczaj z ganku krytego daszkiem opartym na słupach.

Drewniany dworek podmiejski „Koryznówka” (poł. XIX w), Nowy Wiśnicz.

Usytuowany w okolicy zamku i klasztoru dworek należał do Leonarda Serafińskiego – szwagra Jana Matejki. Mistrz Jan często gościł w dworku, dlatego dziś można w nim podziwiać wiele szkiców, portretów oraz pamiątek po artyście. Wiśnicka „Koryznówka” jest bowiem trzecim w Polsce muzeum związanym z osobą wielkiego malarza.

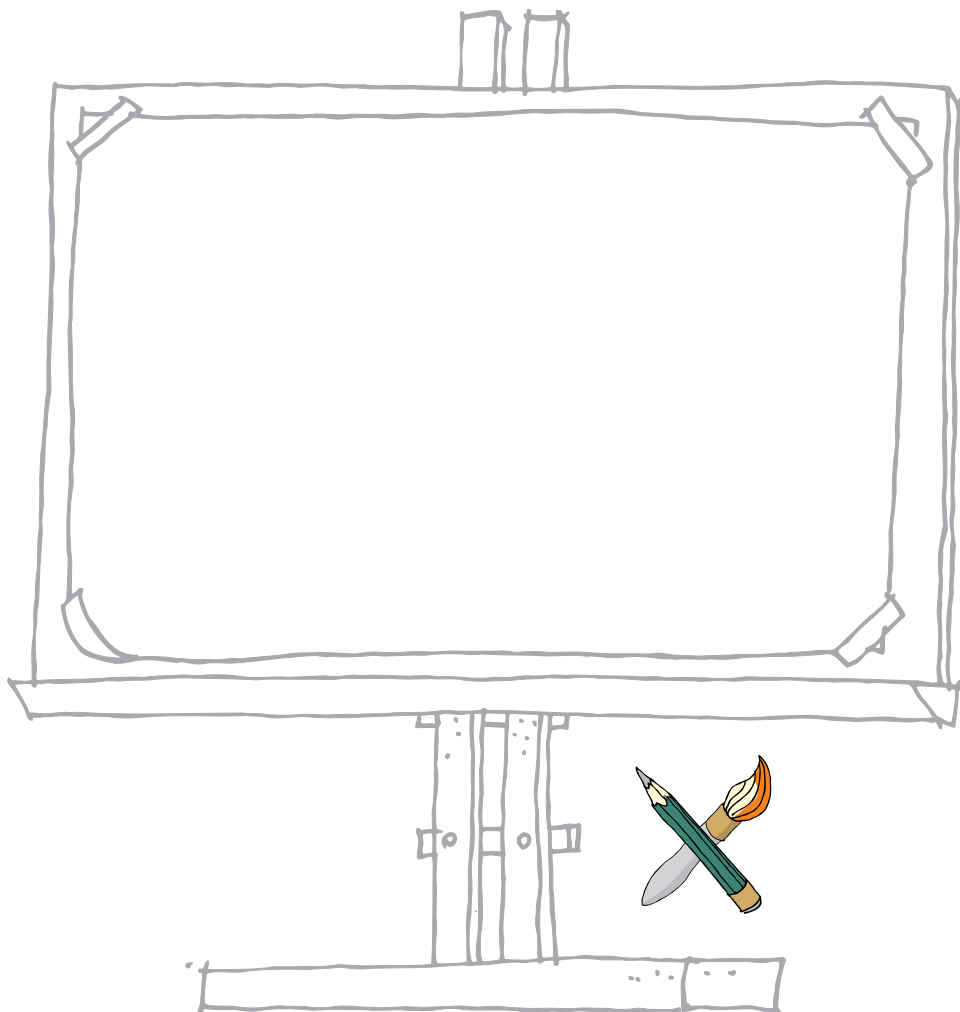
Murowany dwór „Ledóchowskich” (1837 r.), Lipnica Dolna.

*„... Jaśniej z daleka co potwierdzisz wzrokiem,
Dwór biały na wzgórzu rozległym przed nami,
Stanąwszy w tle Lipnic, stał się ich widokiem.”*

www.lipniczanin.pl

Budowla wzorowana była na francuskich pałacach wiejskich. Był to dom rodzinny św. Urszuli i bł. Marii Teresy Ledóchowskich, dwóch z trzech osób, obok św. Szymona, pochodzących z Lipnicy i wyniesionych na ołtarze.

- Poczuj się jak Mistrz Jan Matejko. Naszkicuj dwór, w którym chciałbyś mieszkać.

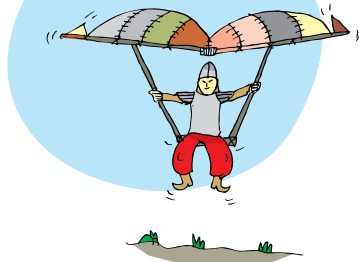
Data:

Z kim byłam/byłem:

Filary parku

Kolumny wiśnickie to kamienne obeliski o wielorakich funkcjach: dawały chwałę ich fundatorom, stanowiły słupy graniczne między posiadłościami oraz drogowskazy, znaczyły cmentarze epidemiczne, były uniwersalnymi symbolami religijnymi. Na terenie WLPK jest ich kilka – ich cechą wspólną jest podobny wygląd.

WG LEGENDY, SĄ TO MIEJSCA, NA KTÓRE SPADLI TURECCY JEŃCY, UCIEKAJĄCY Z NIEWOLI NA WIŚNICKIM ZAMKU NA WŁASNORĘCZNIE WYKONANYCH SKRZYDŁACH - STĄD NAZWA KOLUMNY LOTNIKÓW.

ISTNIEJE KILKA WYJAŚNIEŃ DOTYCZĄCYCH POWSTANIA KOLUMN.

NIKTÓRZY TWIERDZA, ŻE WYZNACZAJĄ WYLOTY TUNELI PROWADZĄCYCH DO PODZIEMIA ZAMKU W WIŚNICZU.

POWSTAWAŁY NA WZNIESIENIACH, POZA ZABUDOWĄ, UPAMIĘTNIAJĄC OFIARY EPIDEMII CHOROBY ZAKAŻONYCH. PODOBNO ZAMUROWANE SĄ W NICH RELIKWIE.

Kolumna w Nowym Wiśniczu (1646 r.) jest najstarsza, znajduje się przy budynku Liceum Plastycznego, ufundował ją Stanisław Lubomirski.

Kolumna w Olchawie (1654 r.) jej fundatorem był Jan Drozdowski. Jest na niej umieszczony, między innymi wizerunek kościotrupa oraz inskrypcja w języku łacińskim.

Kolumna w Lipnicy Górnej (1719 r.) postawiona prawdopodobnie na miejscu pochówku ofiar dżumy.

Kolumna w Łomnej (1747 r.), na inskrypcjach widnieją nazwiska osób, w tym burgrabiego wiśnickiego Bartłomieja Wiewiórskiego, uznawanego za jej fundatora.

► Połącz zdjęcie z lokalizacją.

Kolumna
w Lipnicy Górnej

Kolumna w Łomnej

Kolumna
w Nowym Wiśniczu

Kolumna w Olchawie

Sobota, to nie tylko dzień tygodnia

Kościółek pod wezwaniem ..... z końca XV w.

tu wpisz rozwiązanie krzyżówki

Ten niewielki drewniany zabytek, kryty gontem, położony nad rzeką Uszwicą. W 2003 roku wpisany został na listę światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego UNESCO. Przetrwał długie wieki w niemal niezmiennym stanie, choć ledwo udało mu się oprzeć wielkiej powodzi w roku 1997. Dzięki mieszkańcom, którzy przywiązali świątynię grubymi linami do rosnącego tuż obok 400-letniego dębu, został uchroniony przed porwaniem przez wodę. Legenda głosi, że świątynię postawiono w roku 1203 w miejscu dawnej pogańskiej gontyny, której pozostałością ma być tzw. słup Światowida, czyli dębowy pał, podtrzymujący od tyłu ołtarz.

Barwne polichromie zdobiące stropy są charakterystycznym elementem wystroju wnętrza. W ołtarzu głównym znajduje się współczesna kopia drogocennego gotyckiego tryptyku z ok. 1500 roku.

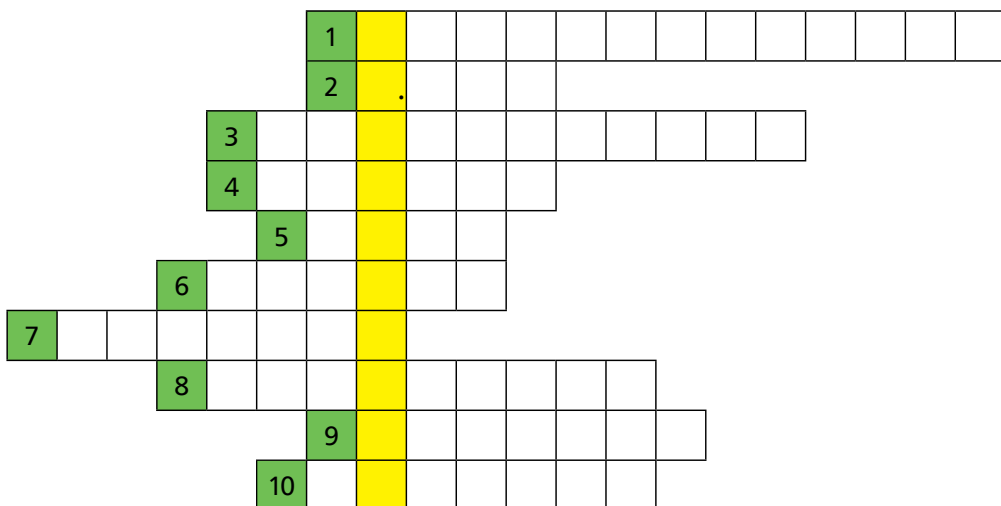
Odzyskany po kradzieży oryginał można oglądać w muzeum w Tarnowie. W kościółku nie ma zakrystii.

Soboty, to podcienia na słupach podtrzymujących daszek, pod którym dawniej wierni z odległych miejscowości oczekiwali od soboty na niedzielną mszę.

► Rozwiąż krzyżówkę dotyczącą kościółka wpisując odpowiedzi na poniższe pytania:

1. W jakiej epoce powstał?
2. Inaczej stulecie ...
3. Co zdobi stropy?
4. Z jakiego materiału jest zbudowany?
5. Materiał pokrywający dach to ...
6. W tym mieście znajduje się oryginalny tryptyk.
7. Nad jaką rzeką jest położony?
8. Jakiego pomieszczenia w nim brakuje?
9. Dziesięć przykazań to ...
10. Budynek z przeszłości to ...

► Rozwiązanie wpisz w nagłówku strony obok nad kropkami.

Data:	Z kim byłam/byłem:
-------	--------------------

Palma DIY

Dziadku! W weekend przed Wielkanocą na rynku w Lipnicy Murowanej szykuje się taki event i muszę przygotować palmę, która weźmie udział w konkursie! Chciałbym zdobyć nagrodę, tylko nie wiem, jak się do tego zabrać ☹

Event? Masz na myśli Konkurs Palm Wielkanocnych? Brałem w nim udział, kiedy odbywał się po raz pierwszy, w 1958 roku, kiedy Pan Józef Piotrowski go organizował. Piękną kyćkę wtedy zrobiłem! Ale to były czasy ...

Yyyy, Kyćkę?

Kyćka to ludowa nazwa palmy, Wnusi.

OK Dziadku! Mam gałązki i trochę kwiatków z bibuły. Czy czegoś jeszcze mi trzeba?

Prawdziwa kyćka jest tworzona z gałązek wierzby. Potrzebny będzie też bukszpan lub inny zimozielony krzew, baze, kłosa zbóż, wstążki a także trochę trzciny na czubek. Bibułowe kwiatki się przydadzą! Możesz dodać też trochę świeżych!

No to jeszcze dwa pytania: Czy koniecznie musi być ten bukszpan? I czy mogę pomalować te kłosa, żeby były ładniejsze?

Bukszpan i inne zielone gałązki, jak też baze są symbolem zwycięstwa życia nad śmiercią, użyj ich koniecznie! Pomalowanie kłosów jest świetnym pomysłem! Palma ma symbolizować radość i przebudzenie z zimowego snu!

Biorę się do pracy ☺

Powodzenia! Ja też będę robił swoją palmę! Dawniej po powrocie z kościoła uderzaliśmy się lekko palmami, co miało zapewnić zdrowie, siłę i dostatek. Może powrócimy do tej tradycji?

Pewnie! A więc do zobaczenia w Niedzielę Palmową! Nq ☺

- ▶ Stwórz własny projekt Palmy Wielkanocnej. Pamiętaj o ważnej roli materiałów tradycyjnych!

Baśniowe miasteczka

Lipnica Murowana i Nowy Wiśnicz to dwie wyjątkowe miejscowości pełne zabytków i urokliwych przyrodniczo miejsc.

Ich układy: w Nowym Wiśniczu – na planie zbliżonym do kwadratu, w Lipnicy Murowanej – owalnicowy, obrazują obecne od wieków w kulturze europejskiej dążenie do stworzenia miasta idealnego.

Nowy Wiśnicz – wyrósł w ciągu kilkudziesięciu lat niemal z niczego, z woli jednego człowieka – Stanisława Lubomirskiego, jednego z najważniejszych możnowładców polskich pierwszej połowy XVII wieku. Zaprojektowany przez włoskiego architekta Macieja Trapolę jako miasto kompletne – z regularnym układem, dużym rynkiem i drewnianą zabudową bogato zdobionych domów.

Nadano mu prawa miejskie w 1616 roku, ale 3 lipca 1863 r. spłonął i wskutek zniszczeń utracił je na pewien czas. Dziś możemy podziwiać piękny rynek z ratuszem pośrodku, ustawiony przed nim pomnik hetmana Stanisława Lubomirskiego, pomnik przedstawiający Jana Matejkę, zabytkową studnię miejską i niskie, charakterystyczne dla Małopolski, kamieniczki.

Lipnica Murowana – posiada największe skupisko zabytkowych domów. Zwartą zabudowę miasteczka zamykały w XIV wieku mury miejskie o grubości do 2 metrów. Zrekonstruowana w znacznej części zabudowa rynku nawiązuje wyglądem do architektonicznego pierwowzoru sprzed 1828 roku, kiedy to zniszczeń dokonał pożar. Na środku stoi rzeźbiony w kamieniu, św. Szymon z Lipnicy. Nieopodal znajduje się sanktuarium św. Szymona i najstarszy murowany kościół św. Andrzeja, którego wieża widoczna jest nad całym miasteczkiem. Nad rzeką Uszwicą, w cieniu wiekowego dębu i lip, podziwiać można arcydzieło drewnianej sztuki sakralnej – kościół św. Leonarda.

► Podpisz zabytki oznaczone na rysunku numerami 1-4. Możesz też dodać i podpisać inne ciekawe miejsca lub obiekty.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

Data:	Z kim byłam/byłem:
-------	--------------------

Śladami św. Szymona

Święty Szymon z Lipnicy (ur. się ok. 1440 r.) był jednym z pierwszych członków zakonu Bernardynów. Całe swoje życie poświęcił służbie Bogu i ludziom. Zmarł podczas epidemii cholery w 1482 r. pomagając chorym. Przypisuje się mu wiele cudownych uzdrowień. Ze św. Szymonem związanych jest też wiele legend.

Kiedy św. Szymon był dzieckiem, pilnował pasących się krów. Nagle zauważył iż Lipnica płonie. Szymon zachęcił pozostałe przebywające w pobliżu dzieci do modlitwy o jego ugaszenie. Po tym jak święty zrobił znak krzyża nad miastem, podmuch powietrza ugasił pożar.

Św. Szymon kazał młodemu zakonnikowi posadzić drzewo korzeniami do góry. Zakonnik odmówił. Szymon zrobił to sam, kazał tylko dbać o jego podlewanie. Po latach, z sadzonki wyrosło potężne drzewo.

Kiedy mały Szymon sprzedawał chleb, nikt nie chciał go kupić. Zaczął więc rozdawać go potrzebującym, jako że sam uświadomił sobie, że nigdy nie był głodny. Na koniec pewien starzec kupił od niego ostatni bochenek. W domu okazało się, że w sakiewce z pieniędzmi była kwota równa wszystkim bochenkom, które rozdał za darmo. Podobno to sam Bóg pod postacią starca, zapłacił chłopcu za pieczywo rozdane z dobrego serca.

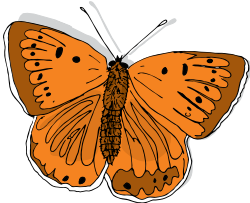

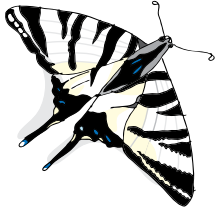
- Na terenie Lipnicy Murowanej można znaleźć wiele miejsc poświęconych kultowi św. Szymona. Może to być kościół, kapliczka, rzeźba, obraz, napis itp. Odkryj 6 z tych miejsc i opisz je poniżej.

The image shows a trail of grey footprints starting from the top center and moving in a zig-zag pattern. The trail leads to six empty rectangular boxes with dashed green borders, arranged in three rows of two. These boxes are intended for the user to write descriptions of the six discovered sites.

Data:	Z kim byłem/byłam:
-------	--------------------

Motyla noga!

Motyle z Wiśnicko-Lipnickiego Parku Krajobrazowego objęte ochroną gatunkową.

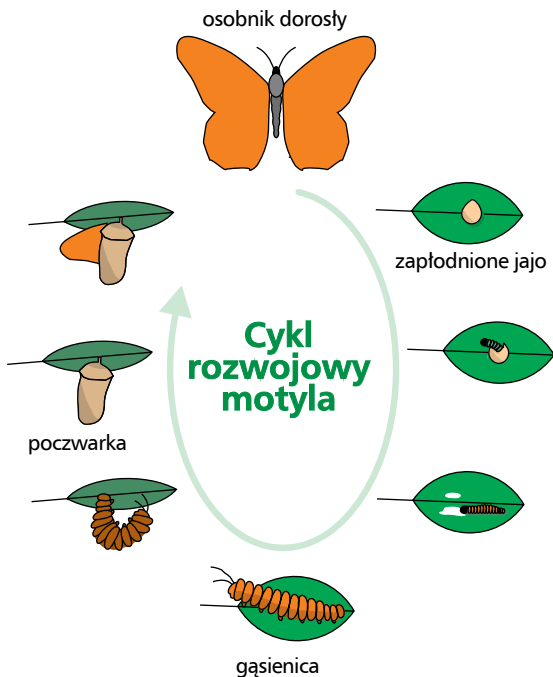
czerwończyk nieparek	modraszek arion	paź żeglarz
chroniony prawem polskim i europejskim	silnie zagrożony wyginięciem	narażony na wyginięcie
		

Motyle jedzą nektar kwiatów, lubią też fermentujące owoce i sok wyciekający z uszkodzonych drzew.

Naturalnymi wrogami motyli są pająki, nietoperze, ptaki, drapieżne owady, np. muchówki i chrząszcze. Narażone są także na choroby, pasożyty i pestycydy (środki ochrony roślin). Szkodzi im też nasz dotyk.

Łacińska nazwa motyli to łuskoskrzydłe. Pochodzi ona od mikroskopijnych łuseczek znajdujących się na ich skrzydłach. To im motyle zawdzięczają piękne barwy.

Na terenie Parku znajduje się wiele pól i łąk. Przenosząc pyłek motyle zapylają kwiaty.

► Połącz kropki i pokoloruj obrazek.

czerwończyk nieparek

Żabi książę

JESTEM ŻABIM KSIĘCIEM, PRZEDSTAWIĘ WAM SZLACHTNY RÓD PŁAZÓW. STAWY, OCZKA WODNE I PODMOKŁE TERENY TO NASZE KSIĘSTWA I KRÓLESTWA! JA REZYDUJĘ W STAWIE W OLCHAWIE, A MOI KUZYNI PANUJĄ W WIELU INNYCH STAWACH!

Szlachetny ród płazów

Lordowie Kumaki

Księżna Rzekotka
drzewna

Hrabiny Ropuchy

Ropucha szara

Ropucha zielona

Kumak górski

Baronowie Traszki

Traszka grzebieniasta

Księżniczki Żaby

Żaba jeziorkowa

Żaba moczarowa

Kumak nizinny

Traszka zwyczajna

Traszka karpacka

Żaba trawna

Lady Salamandra
plamista

- Odwiedź jedno z królestw płazów na terenie Parku i zaobserwuj życie tych zwierząt!

Data:	Moje zdjęcie nad stawem:)
Miejsce:	
Współrzędne GPS	

Liczba żab:

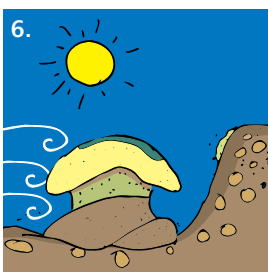
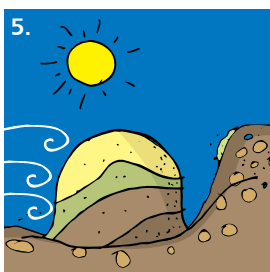
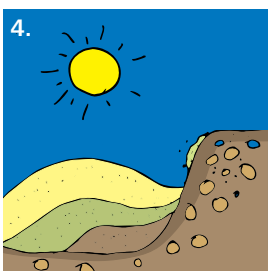
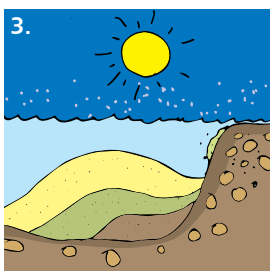
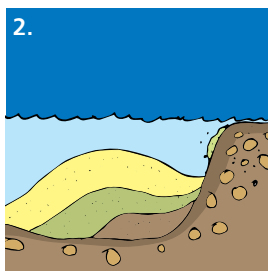
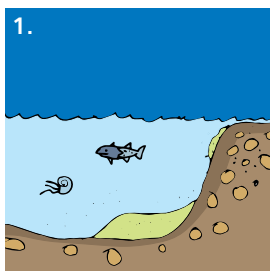
Liczba ropuch:

Liczba traszek:

Zapiski nadwornego kronikarza płaziego królestwa

Geologia* dla opornych

Jak powstały skały piaskowcowe występujące na terenie WLPK?

*Geologia – nauka o skałach.

- Wybierz się na wycieczkę na teren WLPK i odwiedź wybrane skały. Wciel się w rolę badacza skał – geologa i wypełnij kartę obserwacji.

Miejsce	
Data	
Czy skała jest objęta ochroną? Jaka to forma?	
Wielkość	
Kolor (możesz zamalować tą kratkę używając fragmentu skały)	
Kształt	
Co żyje na skałach?	
Ślady wandalizmu	
Inne spostrzeżenia	

Tajemnice góry nad Uszwicą

*Gdy zmierzch nastaje, a księżyc się zjawia
Rumor straszliwy leci przez wzgórze
To głązy wielkie „Duch Gór” przedstawia
Swoim królestwie – Duchowej Górze.*

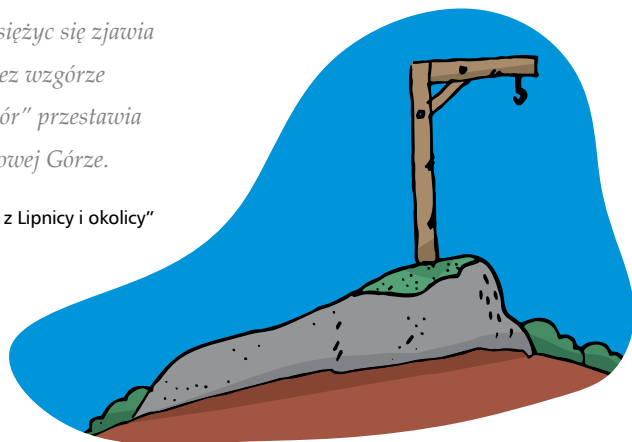
Czesław Anioł „Legendy z Lipnicy i okolicy”

Duchowa Góra leży pomiędzy Lipnicą a głównym grzbie-tem Szpilówki. Jest jednym ze szczytów

wchodzących w skład „Korony

Lipnickiej” – nieoficjalnego szlaku prowadzącego wzgórzami wokół Lipnicy Murowanej (Duchowa Góra, Szpilówka, Piekarska Góra, Dominiczna Góra, Kamienie Brodzińskiego, Chmurowa Góra, Lipczonka).

Dawniej wzgórze nosiło nazwę Szubienicznej Góry, a na jego szczycie stała miejska szubienica, na której wieszano przestępców złapanych na rozboju prowadzonym na węgierskim szlaku.

Węgierski szlak – łączy najważniejsze średniowieczne ośrodki handlowe położone w Dolinie Raby.

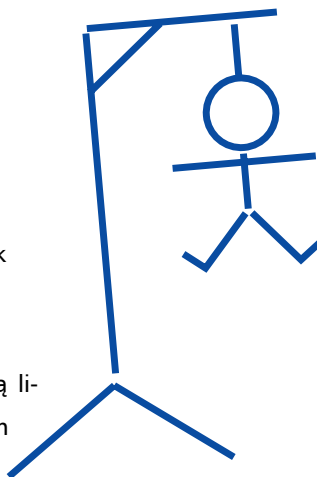
Duchowa Góra nazwę swą zawdzięcza efektom dźwiękowym docierającym wieczorem na szczyt z położonej w dolinie rzeki Uszwicy Lipnicy Dolnej: *zda się, że to duchy gadają, których skalne kadłuby drzemią na zboczach.*

SZUBIENICA czyli WISIELEC

Potrzebne: druga osoba, kartka i coś do pisania

Zasady:

1. Wymyśl hasło (np. Duchowa Góra), zapamiętaj je, nie wypowiadaj na głos! Narysuj na kartce tyle poziomych kresek, ile liter zawiera hasło. Podaj przeciwnikowi kategorię np. Wiśnicko-Lipnicki Park Krajobrazowy.
2. Drugi gracz stara się odgadnąć litery hasła.
3. Za każdym razem gdy poprawnie odgadnie daną literę, wstaw ją w odpowiednie miejsce. Za każdym złym trafieniem rysuj kolejne elementy symbolicznej szubienicy i wiszącego na niej ludzika.
4. Wygrasz, jeśli uda Ci się narysować w całości szubienicę i WISIELCA, zanim przeciwnik odgadnie hasło.
5. W kolejnej rundzie zamieniacie się rolami.

► **Które ze wzgórz otaczających Lipnicę Murowaną udało Ci się zdobyć?**

Wpisz tutaj jego zaszyfrowaną nazwę, użyj klucza znajdującego się poniżej.

np. DUCHOWA GÓRA to QHPUBJN TBEN

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

Każda litera ma swój odpowiednik w górnym lub dolnym rzędzie

Moje wrażenia

Młody odkrywco! Przemierzając teren Parku, na pewno znalazłeś swoje ulubione miejsca, wysłuchałeś ciekawych legend, zaobserwowałeś niezwykle zjawiska przyrody.

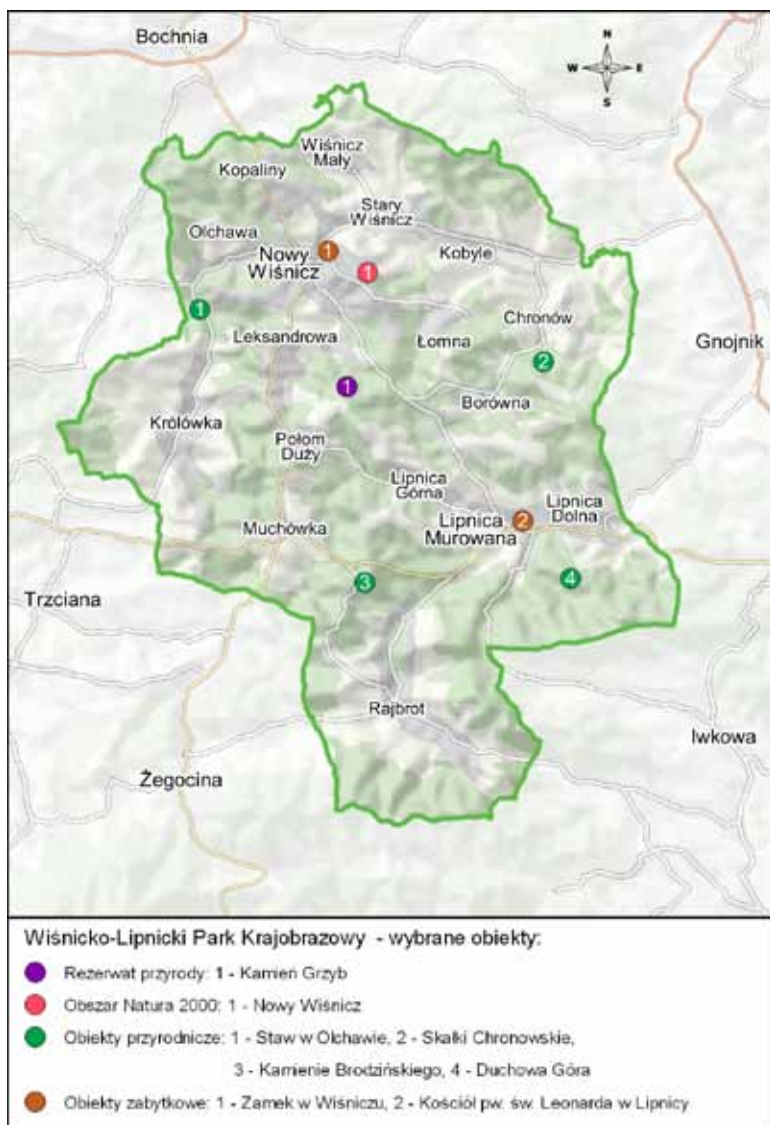
- ▶ Puść wodze fantazji i opisz poniżej w formie opowiadania / komiksu / wiersza / rysunku to, co urzekło Cię najbardziej.

Data:	Z kim byłam/byłam:
-------	--------------------

MAPA PARKU

- Zaznacz na mapie miejsca, które odwiedziłeś.

- Oceń swoje wrażenia po zakończeniu pracy ze spacerownikiem, kolorując odpowiednią buźkę.

Twoje uwagi:

ODKRYWCY PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH

Program Odkrywcy Parków Krajobrazowych realizowany jest na terenie małopolskich parków krajobrazowych.

Koncepcja programu:

Marcin Guzik, Anna Boguś, Iwona Szczygieł, Patrycja Łabuz-Walczak, Magdalena Frączek, Jolanta Pułka, Katarzyna Śnigórska, Anna Świsterska

Spacerownik Wiśnicko-Lipnicki

Teksty:

Patrycja Łabuz-Walczak, Piotr Buglewicz, Magdalena Sekuła, Aneta Ziembowska, Iwona Burda

Zdjęcia:

Krzysztof Musiał, archiwum ZPKWM

Opracowanie mapy:

Piotr Sułek

Projekt, skład:

Dariusz Grochal | Skład Liter | Grafika Wydawnicza

Wydawca:

Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego
ul. Vetulaniego 1A, 31-227 Kraków

Oddział ZPKWM w Tarnowie
ul. Ostrogskich 5, 33-100 Tarnów

Wydanie 1

Egzemplarz bezpłatny

ISBN 978-83-63113-30-8

KRAKÓW 2018